

Školský vzdelávací program pre 3.ročník hudobného odboru prvej časti I. stupňa základného štúdia.

Predmet : Spev

Názov predmetu	Spev
Ročník	Tretí
Časový rozsah výučby	1,5 hod. týždenne
Stupeň vzdelania	ISCED 1B – primárne umelecké vzdelávanie
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ v SR
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program ZUŠ, Štefánikova 20, Michalovce – Iskrenie talentov
Forma štúdia	denná
Vyučovacia jazyk	slovenský
Spracoval	Mgr. Milena Bančejová
Koordinátor ŠkVP	PaedDr. Alena Hersteková
Schválené	27. júna 2013

Charakteristika predmetu .

Spev je oddávna najprirodzenejší hudobný prejav človeka . Krása hlasu častokrát hovorí i o kráse duševnej . Spevák využíva na vyjadrenie hudobných a hudobno- textových obsahov svoj hlas . Ľudský hlas je považovaný za najdokonalejší a zároveň najzraniteľnejší hudobný nástroj . Má oproti iným hudobným nástrojom svoje špecifiká . Spevák si svoj hlas nemôže vybrať ani kúpiť . Úspešnosť procesu školenia je podmienená aj psychickými vlastnosťami – vôľou , usilovnosťou , húževnatosťou , cieľavedomosťou . Hlasom vyjadrujeme svoje myšlienky a city , čo sú prejavy rozumovej a citovej oblasti nášho duševná .

Ciele vyučovacieho predmetu .

Všeobecné ciele .

Hodiny vedieme tak , aby si dieťa zopakovalo spevácke návyky . Hlboký nádych , zadržanie dychu a výdych . Pri opakovaní latky druhého ročníka si dávame záležať na nácviku výslovnosti skupín spoluhlások a v nacvičovaní väčších intervalových skokov .

V treťom ročníku sa zameráme na vyrovnávanie tonu vo všetkých polohách . Dôležitým technickým problémom je nácvik stupnice . Dôležité je , aby rad Tónov zaznel bez glisanda .

Kognitívna oblasť – Vysvetliť dôležitosť vyrovnávania registrov

- Oboznámiť žiaka s výrazom mezza di voce
- Vysvetliť jednoduché melodické ozdoby
- Spoznávať technickú a piesňovú literatúru

Psychomotorická oblasť - Precvičovať hlboký nádych , zadržanie a výdych .

- Sledovať svoj postoj a držanie tela , dbať na správnu artikuláciu a Vyhýbať sa krčeniu čela , či tvrdej brade počas spevu .
Nacvičovať uvoľnenie a psychickú pohodu počas spevu

Afektívna oblasť - Zmocniť sa piesne cez emócie a vystihnúť radosť, smútok a náladu.

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

1. Sociálno-komunikačné spôsobilosti

Vo vyučovacom predmete SPEV využívame pre utváranie a rozvíjanie tejto kľúčovej kompetencie výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré smerujú k tomu aby žiaci vedeli:

- zaspievať pieseň na verejných vystúpeniach
- vyjadrovať sa súvisle prostredníctvom verbálnej a non verbálnej komunikácie, výstižne a kultivovane primerane svojmu veku,
- dokázať určitý čas sústredene pracovať, náležite reagovať,
- využívať ústretovú komunikáciu – mimiku i gestikuláciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a ďalšími ľuďmi.
- vedieť hodnotiť vlastný výkon i výkon iných interpretov

2. Spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

Pri tejto kľúčovej kompetencie výučba smeruje k tomu, aby žiaci mali:

- schopnosť používať modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (projekty, vystúpenia, koncerty, výchovné koncerty, súťaže),
- schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k systematizácii poznatkov.

3. Spôsobilosti v oblasti informačnej a komunikačnej technológie(digitálnych technológií)

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli a vedeli :

- samostatne vyhľadávať a efektívne využívať učebné a informatívne zdroje z internetu. Za týmto účelom má každý žiak prístup k internetu a wifi pripojeniu v budove ZUŠ. V budúcnosti škola zabezpečí interaktívnu tabuľu, čo posluží ako motivácia a rozvíjanie záujmu žiakov o spoznanie nových spôsobov učenia sa.

4. Spôsobilosť učiť sa učiť sa

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli a vedeli :

- efektívne si osvojiť poznatky a študijné návyky,
- zhodnotiť svoj pokrok, akceptovať spätnú väzbu a uvedomiť si svoje rozvojové možnosti
- pracovať trpezlivo a vytrvalo ísť za svojim cieľom
- pestovať pevnú vôľu

5. Spôsobilosť riešiť problémy

Vo vyučovacom predmete spev využívame pre utváranie a rozvíjanie tejto kľúčovej kompetencie výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

- vyjadriť alebo formulovať problém, ktorý sa objaví pri ich hudobnom vzdelávaní
- posudzovať riešenie daného vzdelávacieho problému (interpretačného alebo produktívneho) z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému
- korigovať nesprávne riešenia problému
- v hlasovej technike sa môžu objaviť viaceré problémy , ktoré si vyžadujú trpezlivosť . Žiak môže preklenúť hlasové problémy – istý čas nespievať , nechá hlas oddychuť a zregenerovať .
- Zvládať trému počas vystúpenia .
- Žiaka vedieme k poznaniu hlasovej hygieny

6. Osobné, sociálne a občianske spôsobilosti

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli a vedeli :

- vytvárať si pozitívny seba obraz, ktorý podporuje žiacku sebadôveru a seba rozvoj
- uvedomovať si vlastné potreby a aktívne využívať svoje možnosti
- uvedomovať si svoje silné a slabé stránky ako svoje tvorivé rozvojové možnosti

7. *Spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry*

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli a vedeli :

- rozvíjať schopnosť tvoriť a prijímať umenie
- uvedomovať si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote
- ceniť si a rešpektovať kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície
- rešpektovať vkus iných ľudí a primerane veku dokázať vyjadriť svoj názor
- poznať základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka
- poznať pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu).

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy práce:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
1. Základy speváckej techniky - vokálne cvičenia , brumendo a vokály 2. Základy dychovej opory a dýchania	• slovná metóda • názorná metóda • praktická metóda • reproduktívna metóda	• individuálna práca na vyučovacej hodine • domáca príprava na vyučovaciu hodinu
3. Hudobno-teoretické poznatky 4. Ľudová pieseň a jej špecifiká . 5. Umelá pieseň	• analyticko – syntetická metóda • deduktívna metóda • informačno-receptívna metóda • problémový výklad	• individuálna práca na vyučovacej hodine • domáca príprava na vyučovaciu hodinu
6. Hudobno-výrazové prostriedky	• reproduktívna metóda • heuristická metóda	• počúvanie hudobných nahrávok a interpretácie učiteľom

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
1. Základy speváckej techniky – vokálne cvičenia , brumendo , vokály . 2. Základy dychovej opory a dýchania	Šlabikár začínajúceho speváčika , Helena Repassyová a Milo Šimko – Spievajte si , spievaj , Katarína	- videoteknika, CD, DVD, - zvukové pomôcky:	ilustrácie	- internet

	Lapšanská – Do , Re, Mi			
3. Hudobno- teoretické poznatky 4. Ľudová pieseň a jej špecifiká	Šlabikár začínajúceho spevčíka Juraj Libera – Spevy Zemplína Spevník Ľudových piesní zo súťaží Petra Dvorského	Prehrávač, vzorový prednes učiteľa		- knižnica
5. Hudobno-výrazové prostriedky		- videotechnika, CD, DVD		internet

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Obsah vzdelávania

TEMATI CKÝ CELOK	KOMPETENCIE	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY	KRITÉRIA HODNOTENIA	METÓDY A PROSTRIED KY HODNOTENIA
1. Základy spevákkej techniky- brumendo a vokály	Učiť žiaka ovládať: správne návyky speve • správny postoj • držanie tela • Ovládanie rečových organov , uvoľňovan ie brady a správna artikulácia • Hlasový rozsah spájaním vokálov , tvorbou kantilény a rozširova nie hlasového rozsahu . Vyrovnáva	Žiak si má osvojiť: Správne návyky pri speve • držanie tela, správny postoj • Artikulácia Správne nasadenie a vyrovnávanie vokálov s prihliadnutím na rozširovanie hlasového rozsahu.	Žiak zvládol: základné návyky pri speve • postoj • držanie tela Rečové orgány so správnou artikuláciou. Vyrovnaný prednes 8- 10 piesní bez hlasových zlomov , so sprievodom klavíra alebo CD.	• práca na vyučovac ej hodine • domáca úloha zameraná na precvičov anie základnýc h spevákky h návykov • pochvala, povzbude nie, kritika • autoevalv ácia • motivácia prostrední ctvom úspešných žiackych vzorov

2. Základy dychovej opory	nie vokálov . • Sústavne zdokonaľovanie troch fáz dýchania s prípravou miešaného reberno-bránicového dýchania • nasadenie • tvorenie tónu	• rebrovo-bránicové dýchanie • správne otváranie vokálov a artikulácia	• dýchanie • tvorenie tónu otváranie úst a artikuláciu	• triedna besiedka, interný koncert, kultúrne vystúpenie, verejný koncert
3. Hudobno-teoretické poznatky 4. Ľudová pieseň a jej špecifiká 5. Umelé piesne	Učiť žiaka ovládať: • hudobnú abecedu • notopis • základné metricko-rytmické delenie • Základne znaky ľudových piesní a ich význam pre národ – spoločnosť • Umelé piesne	Žiak si má osvojiť: • pomenovať tóny hudobnej abecedy • čítať notový zápis a jeho aplikácia pri speve • synchronizovať tóny pri speve so základnými metricko-rytmickými hodnotami • Spievať ľudové piesne a ich význam • Umelé piesne	Žiak zvládol: • pomenovanie tónov hudobnej abecedy • čítanie notového zápisu • zapojenie metricko-rytmických hodnôt do piesne • Piesne ľudové • Umelé piesne	• práca na vyučovacej hodine • domáca úloha zameraná na precvičovanie hudobného zápisu • pochvala, povzbudenie, kritika • seba hodnotenie
5. Hudobno-výrazové prostriedky	Učiť žiaka ovládať: • charakteristiku tónu • silu tónu: dynamika • rozoznávajú	Žiak si má osvojiť: rozlíšiť na tóne jeho: • silu, dynamické rozdiely: - piano - mezzoforte	Žiak zvládol: • rozlíšenie základných tónových vlastností: - výška - sila	• práca na vyučovacej hodine • domáca úloha zameraná na

	nie intervalových vzdialeností medzi tónmi: výška tónov • rozoznávanie rôznych farieb tónov v hlasovom registri	- forte • výšku: intervalové vzdialenosti medzi tónmi • farbu: použiť rôzne typy trúbky, tempo v danej skladbe	- farba	precvičovanie použitia základných tónových vlastností pri speve • pochvala, povzbudenie, kritika • autoevalácia • motivácia prostredníctvom úspešných žiackych vzorov • triedne besiedky, interný koncert, kultúrne vystúpenie, verejný koncert